

Bibel OCH BEKÄNNELSE

NR 2 2025 – ÅRGÅNG 39. FINLANDSUPPLAGA ÅRGÅNG 11

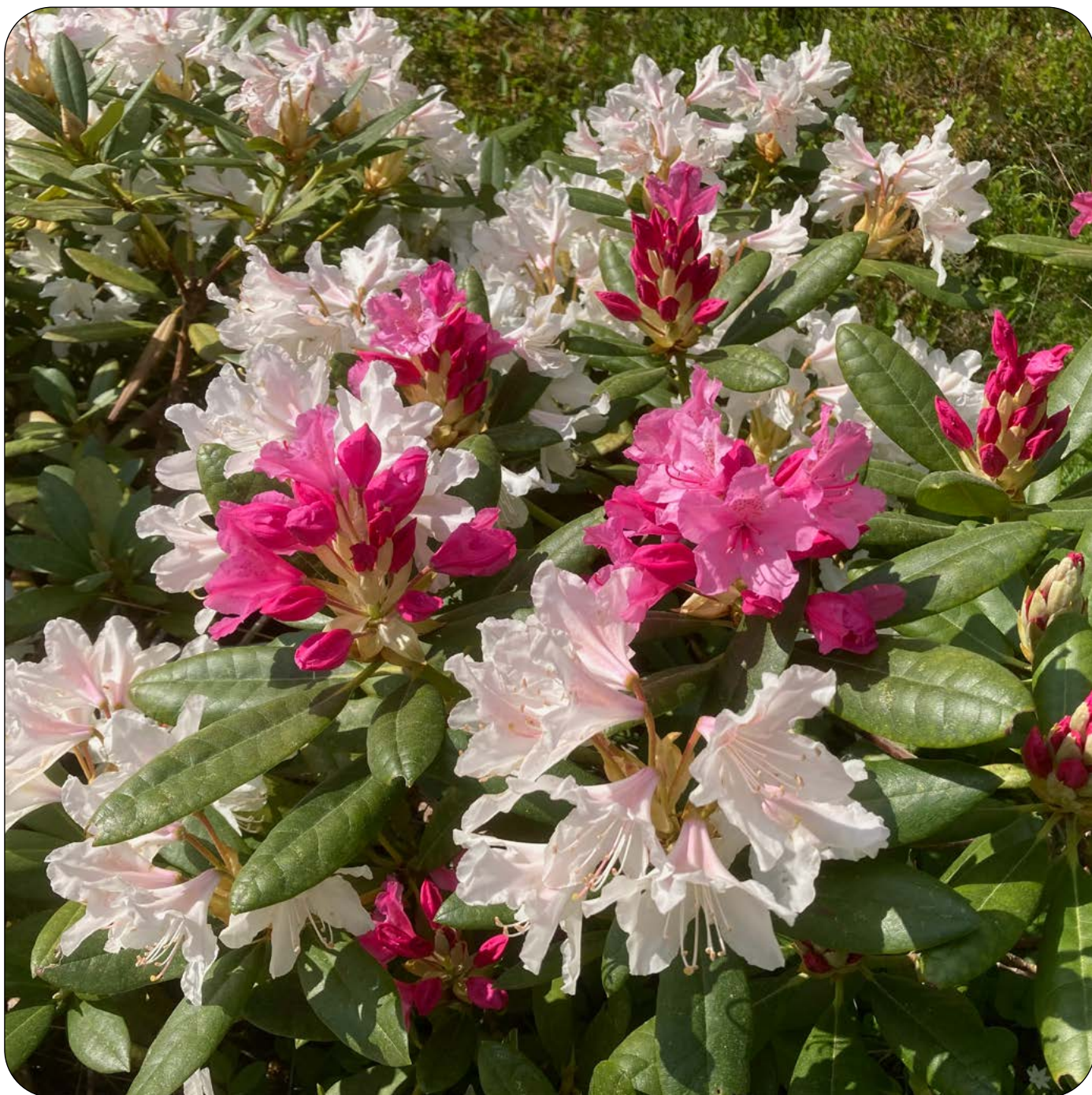

FOTO: OLA ØSTERBACKA

*Men du, o Gud, som gör vår jord så skön i sommarns stunder,
lär mig att akta främst ditt ord och dina nådesunder.*

BIBEL OCH BEKÄNNELSE

Tidning för S:t Johannes evangelisk-lutherska församling, Finland. Utkommer med 4 nummer om året.

Gemensam redaktion med Lutherska Bekännelsekyrkan i Sverige och Den Lutherska Bekjennelseskirke, Norge: Ingvar Adrianson, redaktör och Tor Jakob Welde.

Redaktör för Finlandsupplagan: Ola Österbacka, Skolhusgatan 11 A 9, 65100 Vasa; tfn +358 50 339 6383; e-post: ola.osterbacka@sanktjohannes.info.

Ansvarig utgivare: Hans Ahlskog
Internet: <https://sanktjohannes.info>

Tidningen sänds till alla som meddelat intresse eller bidragit med gåvor.

Frivillig prenumerationsavgift kan betalas till IBAN: FI50 4108 0013 0282 31; BIC: ITELFIHH; MobilePay: 85622. Ny prenumerant: sänd namn och adress för tidningsmottagaren till redaktören. För tidigare prenumerant ange referens 5005.

S:t Johannes evangelisk-lutherska församling

Vi tror att Gud har skänkt hela världen glädjebudskapet om den försoning som skett i Kristus. Vi tror att Jesus Kristus till sin natur är sann Gud, att han har blivit människa för vår skull, levtt ett syndfritt liv, lidit och dött i vårt ställe och uppstått från de döda.

Genom tron tar vi emot denna försoning, får förlåtelse för våra synder och har löfte om evigt liv tillsammans med Gud. Syftet med vår församlings existens är att föra vidare detta glädjebudskap, och att samlas kring predikan, dop och nattvard för att växa i den tro vi fått av Gud.

Vår tro har en enda grundval, nämligen det Ord som Gud har gett oss i Gamla och Nya testamentets heliga skrifter. Det är Gud själv som har inspirerat de mänskliga författarna till Bibelns 66 böcker, och därför ska dessa skrifter inte förstås som mänskliga produkter utan som Guds eget ord. Bibelns ord är den enda normen för sann kristen lära.

Vi bekänner oss till de lutherska bekännelseskrifterna samlade i Konkordieboken från år 1580, eftersom vi funnit att de helt överensstämmer med vår församlings enda grundval: Bibeln.

Vår tro är inte ny, utan har funnits i alla tider, där människor har tagit till sig Guds ord och rättat sig efter det. Eftersom vi har förstått att vi är stora syndare inför Gud behöver vi Guds ords rena och klara undervisning, där förlåtelse och upprättelse skänks åt oss genom förkunnelsen av Jesu försoningsverk.

Vi delar tro och kyrkogemenskap med KELK, den Konfessionella evangelisk-lutherska konferensen, som består av mer än 30 kyrkor runtom i världen. Tillsammans är vi omkring en halv miljon kristna i denna internationella gemenskap, och det är vår önskan att allt fler ska dela vår gemenskap, där Frälsaren Jesus och syndernas förlåtelse alltid står i centrum.

Från redaktionen

Västerländska värden – vilka är de?

Många brukar med en viss stolthet tala om våra kristna länder. Visst har kristendomen varit en viktig faktor för att vi har en civilisation i våra länder. Det var via den kristna tron som människovärdet upprättades, så att man slutade sätta ut oönskade barn i skogen och knuffa de gamla utför ättestuporna. Det var kyrkan som etablerade skolväsendet, fattigvården och den vetenskapliga bildningen.

Men är det så också i dag? I vår tid sätter man inte ut de oönskade barnen åt vargarna i skogen, men man tar livet av dem långt innan de blivit födda, i den miljö där de borde vara som mest skyddade. Vi knuffar inte de gamla utför ättestuporna, men det ställs allt mera krav på att vi ska avsluta våra liv efter eget godtycke. I skolorna får man knappt längre läsa Bibeln och tala om Jesus. Den kristna familjen hotas av den nya genusideologin där var och en ska få bestämma om man är man eller kvinna eller något annat. Pornografin flödar på Internet och i TV. Och vetenskapen ska inte ha någon Gud med i sin forskning.

I denna nya syn på vad som är västerländska värderingar går många blickar österut. I Ryssland stiftar man lagar för att skydda äktenskap och familj. Är det Putin som är den verkliga förkämpan för kristna värderingar? Samtidigt låter han bomberna regna över oskyldiga barn i Ukraina. Eller är det möjligen muslimerna, som slår vakt om äktenskap och familj?

USA:s president Donald Trump går till storms mot HBTQ-ideologin och sätter stopp för abort och drar in stöd till universitet som främjar könsjämlighet. Samtidigt är han en som inte vaktar sin tunga utan gör sanningen relativ. Och han verkar nedvärdera demokrati och omsorg om medmänniskors bästa. Kan man lita på en sådan ledare?

Ordspråksboken vägleder: *Förtrösta på Herren av hela ditt hjärta, förlita dig inte på ditt förstånd. Var inte vis i dina egna ögon, vörda Herren och undvik det onda* (Ords 3:5,7). Det är denna vishet som byggt upp våra västerländska demokratier, trots människor som i sin dårskap gjort tvärtom och sökt sitt eget bästa.

När vi åter får se hur naturen blommar upp efter den mörka vintern, ska vi inse att detta är bevis på Skaparens godhet och nåd. Vöråskalden Jacob Tegengren uttryckte det med följande ord: "Se, under fästets blåa loft på fälten blomstrens skara! Var stängel fin, var färg, var doft din vishet uppenbara" (psalmboken 540). Det är denna vishet, uppenbar för varje öga som vill se, som aposteln Paulus prisar: *Ända från världens skapelse syns och uppfattas hans osynliga egenskaper, hans eviga makt och gudomliga natur genom de verk han har skapat* (Rom 1:20).

Trots att vi överallt kan se bevisen för Skaparens vishet har människor förblindats av sina falska föreställningar så att mörkret sänkte sig över deras oförståndiga hjärtan. Detta oförstånd har numera blivit en del av de västerländska värderingarna.

Ändå får vi tacka Gud för att han låter oss få ha Ordets ljus ibland oss. En av våra omistliga tillgångar är friheten att få samlas för att lyssna till Guds Ord, att få läsa det själva och dela med oss till våra medmänniskor, som på grund av mörkret gripits av oro och ångest.

OLA ÖSTERBACKA

Pingstdagens stora under

Hjälparen gav apostlarna förmågan att kunna tala främmande språk

OM VI BEHÖVER LÄRA OSS ETT NYTT SPRÅK så behöver vi studera ganska länge för att lära oss det och behärska det. Jag flyttade från Norge till Sverige för 14 år sedan, och trots att norska och svenska är väldigt lika varandra, så tog det lång tid för mig innan jag kunde prata svenska. Och som en konsekvens har det faktiskt också blivit svårare och svårare att prata norska, för ibland kommer jag faktiskt bara ihåg det svenska ordet när jag letar efter det norska ordet för det som jag vill uttrycka. Så det där med olika språk är något som gör våra liv svårare.

Och så var det även på apostlarnas tid. Ja, språkförbistring har varit ett ständigt problem ända sedan Gud gav människorna som byggde Babels torn många nya språk, så att de plötsligt inte kunde förstå varandra (1 Mos 11:7). Men på pingstdagen hände något som skulle underlätta för apostlarna. Människorna på gatorna som hörde apostlarna predika utbrast:

"Är de inte galileer, alla de som talar? Hur kan då var och en av oss höra sitt eget modersmål? Vi är parter, meder och elamiter, vi bor i Mesopotamien, Judeen och Kap-padokien, i Pontus och Asien, i Fry-gien och Pamfylien, i Egypten och i trakterna kring Kyrene i Libyen, vi är inflyttade från Rom, vi är judar och proselyter, kretensare och araber – ändå hör vi dem tala på våra egna språk om Guds väldiga gärningar!" (vers 7–11).

Om någon i en kyrka skulle kallas till att resa som missionär till ett annat land, så skulle han inte

genast kunna resa iväg och börja kommunicera med människorna som bor där, utan han skulle först behöva studera språket för att lära sig det, och även tillbringa en del tid där för att börja behärska språket. Men apostlarna kunde på pingstdagen plötsligt börja tala nya och främmande språk, utan att de först studerat dessa språk för att lära sig dem. Det här var en övernaturlig gåva som den Helige Ande gav åt apostlarna.

Hjälparen är strategisk

Vi ser hur strategisk den Helige Ande är: För just vid den här tiden befann sig många judar i Jerusalem, som hade rest dit från många olika länder. Judarna var utspridda bland många folkslag. Men nu vid den här tiden hade många kommit för att fira pingsthögtiden.

När nu lärjungarna började predika evangeliet, så fick de höra det på sitt eget språk, och sedan efter högtiden när de skulle resa hemåt, så skulle de kunna ta med sig evangeliet hem och dela det med sina familjer, vänner och grannar.

Och sedan reste också apostlarna iväg åt olika håll för att sprida

evangeliet om Jesus till fler och fler folkslag. På så vis blev det nya lärjungar, och dessa i sin tur har rest vidare till andra länder som ligger ännu längre bort, och på så vis har evangeliet spridits till alla folk i alla länder i alla världsdelar.

Missionsuppdraget gäller också oss

Men uppdraget är inte slutfört. Trots att kristna redan har spridit evangeliet till alla världsdelar och alla länder, så föds det hela tiden fler människor till den här världen som också behöver få höra evangeliet. Vi har fått evangeliet för vår egen tros skull, men ändå inte för att vi ska hålla det för oss själva. Vi har också fått evangeliet för att sprida det och dela det med andra. Missionsbefallningen från Jesus gällde inte bara apostlarna – den gäller också oss.

"Jag tror, därför talar jag" (Ps 116:10). Vi tror, därför borde vi tala. Men vem av oss kan påstå att vi gör det varje gång vi får tillfälle? Alldeles för ofta agerar vi som om missionsbefallningen inte gällde oss; som om uppdraget redan skulle vara slutfört; att det

inte finns fler människor där ute som behöver få höra om Jesus. Vi behöver be Gud om förlåtelse för att vi så ofta har hållit evangeliet för oss själva. "Fader vår, förlåt oss våra skulder!"

Men, kära vänner, förlåtelsen behöver vi aldrig tvivla på! Gud förlåter *alltid*. För förlåtelsen har Jesus redan vunnit åt oss. Paulus skriver i Efesierbrevet: "*I honom är vi friköpta genom hans blod och har förlåtelse för våra synder*" (Ef 1:7). Helt oförtjänt har vi alltid tillgång till en obegränsad källa av förlåtelse, som Jesus vunnit åt oss. Och den Helige Ande är vår Hjälpare som ständigt påminner oss genom evangeliet i Ord och Sakrament: Dina synder är förlåtna!

Låt oss använda den språkförmågan vi har!

Befallningen att sprida evangeliet gäller tills den yttersta dagen. Vi kan inte förvänta oss att plötsligt kunna tala ett nytt, främmande språk som apostlarna kunde på pingstdagen. Men vi kan lära oss nya språk. Och om vi tycker att det är svårt, så har vi alla ändå förmågan att tala åtminstone *ett* språk. För vi ska inte tänka att vi måste resa till främmande länder för att sprida evangeliet om Jesus. Nej, vi ska komma ihåg att det finns många människor runt omkring oss som behöver få höra evangeliet lika mycket som de som bor långt borta. Och vem skulle väl ha bättre förutsättningar för att dela evangeliet med dem än vi? Vi talar ju redan samma språk som de och vi befinner oss redan nära dem.

Vi är inte heller ensamma i det stora missionsuppdraget. Vi har varandra, och ännu viktigare: vi har den treenige Guden vid vår sida: Skaparen, Frälsaren och Hjälparen. "*Och se, jag är med er alla dagar till tidens slut*", lovade Frälsaren (Matt 28:20). Budskapet ska vi inte hitta på själva, utan det har Hjälparen redan nedtecknat genom apostlarna och profeterna. Och det budskapet är inte krångligt: "*Kristus Jesus kom till världen för att frälsa syndare*" (1 Tim 1:15).

Käre Gud, tack för att du har sänt oss den Helige Ande, vår Hjälpare. Förlåt oss för varje gång vi har varit tysta när vi borde ha talat. Hjälp oss att med din kraft vara trogna vittnen som delar evangeliet med andra människor. Amen.

BJARTE EDVARDSEN

Sången här intill är mycket älskad av den evangeliska rörelsen i Finland. Den är skriven av Johannes Bäck, en av rörelsens fäder, och hör till den givna repertoaren under försommarens och midsommarens samlingar.

En sommarsång

av Johannes Bäck (Sionsharpan 464)

1. Nu är sommar i nord,
nu är glädje på jord,
sedan vintern den långa har flytt.
Ängen prunkar i grönt,
blomstren doftar så skönt.
Allt är åter som vore det nytt.
2. Fågeln sjunger sin sång
hela dagen så lång,
och dess sång stiger uppåt till Gud.
O du människobarn,
o du flyktiga flarn,
säg, förstår du dess manande bud?
3. Då nu fåglarna så,
fastän ringa och små,
med sin sång prisar Skaparen här,
så bör du det än mer,
om helst litet du ser
hur din himmelske Far har dig kär.
4. Han sin Son har dig gett
och i honom berett
dig en sommar som skönare är
än de månader få
som så hastigt förgår
av den sommar vi njuter av här.
5. Skön är sommarens sol,
då mot nordlandens pol
den sin strålande bana än styr.
Men än skönare visst
är vår Herre och Krist.
För den solen all vinter bortflyr.
6. Om du tror på Guds Son
och om honom är mån,
har i honom din sällhet och frid,
o, då fröjda dig blott,
ty så skön är din lott
i den andliga sommarens tid!
7. Du av Jesus är köpt,
han dig kallat och döpt,
du i honom är salig och ren.
Du är klädd som en brud
i en strålande skrud.
Herren Jesus själv klätt dig i den.
8. Du i honom har hopp
att en gång flytta opp
till det härliga land ovan skyn.
Där är sommarn, min vän,
mycket skönare än
den här nere sig ter för din syn.
9. Där blir natt inte mer,
där ej vinter man ser,
aldrig höres där stormarnas brus.
O du Frälsare god,
för din död och ditt blod
låt oss skåda den sommarens ljus!

Vilken vändning!

Brann inte våra hjärtan när han talade med oss?

(Månadens bibelord april – Luk 24:32a)

Eld kan betyda två saker: ett hotfullt faromoment eller en välgörande värme. Om ett hus eller en skog brinner måste elden bekämpas. Men när en scout äntligen lyckas tända lägerelden, är det anledning till glädje.

I månadens bibelord från kapitel 24 i Lukasevangeliet handlar det om det sistnämnda. ”Brann inte våra hjärtan när han talade med oss!” Denna mening beskriver samtalet som just ägt rum när de två männen på påskdagens kväll var på väg till den lilla byn Emmaus. Där mötte de en medvandrare som de snabbt kom i samspråk med. De talade om vad som hänt i Jerusalem de senaste dagarna. Den vänliga främlingen förde samtalet allt djupare, och därigenom tände han en eld i sina följeslagares hjärtan.

Vi använder än i dag denna bild av en ”eld” i hjärtat – till exempel när vi säger att vi är ”eld och lågor” för en människa eller en idé. Det sker till exempel när två människor förälskar sig. Då blir det varmt i hjärtat när de möts.

Men för lärjungarna på väg till Emmaus var det inte bara den sympatiska gestalten hos deras nya vän som värmden dem. Det var framför allt hans ord som hade denna inverkan. Han ”öppnade skrifterna” för dem. Han behövde inte ens ta fram någon Bibel (som då var en skriftrulle) ur sin väska. Nej, han kunde i fritt samtal knyta an till det männen berättade.

De var djupt besvikna över det som hänt i Jerusalem. De hade satt sitt hopp till Jesus från Nasaret. Mycket talade för att han kunde vara den länge efterlängta Frälsaren för Israel och mänskligheten.

Men så tog hans korta liv plötsligt slut – på ett kors, avrättad som en förbrytare. En enorm besvikelse! Hur kunde Gud tillåta det?

Och just där börjar medvandrans sitt samtal. Männen hade upplevt en ”av-slöjning” – en besvikelse som var nödvändig, eftersom deras föreställningar om den utlovade Frälsaren var felaktiga och behövde rättas till. Trots att han var himmelrikets Son, måste han lida och dö som en brottsling. Den smärtsamma vägen kunde han inte undvika, eftersom han bar all världens synd och skuld (din och min också), för att försona den för alltid.

När de två männen lämnade Jerusalem hade deras tro nått sin lägsta punkt. Den liknade en glödande veke som höll på att slockna. Men deras medvandrare såg till att den svaga lågan inte dog ut (Jes 42:3). Han blåste liv i elden igen. Och han gjorde det genom att förklara skrifternas ord för dem. Han visade dem vad som står där om den kommande Frälsaren och hans verk. Då föll fjällen från deras ögon. De insåg att det som hänt med Jesus från Nasaret inte var ett misslyckande eller en katastrof, utan nödvändigt för den slutgiltiga segern över döden och djävulen.

Deras svaga tro fick ny näring och flammade upp igen. Den djupa vissheten om frälsningen genom Kristus grep tag i och värmden deras hjärtan. Nu var de eld och lågor för denne Herre – den uppståndne Kristus. Därför packade de genast sina saker och skyndade tillbaka till Jerusalem för att sprida detta glada budskap till de andra lärjungarna.

Vilken vändning – från hopplöshet till frälsningsvisshet genom Kristus! Låt oss följa deras exempel genom att hämta vår tröst ur Guds ord i Bibeln, och visa detta underbara budskap vidare till andra. Då kan vi fira en riktigt glad påsk!

GOTTFRIED HERMANN

Bild: Robert Zünd (1826–1909).

På Faderns högra sida

Vi bekänner, att Jesus vid sin himmelfärd for upp till himlen, där han sitter på den Allsmäktige Gud Faders högra sida. Vad betyder det?

Låt oss ta ett exempel från Gamla testamentet. Josef, Jakobs näst yngsta son, var älsklingsson och blev bortskämd av sin far. Därför började hans bröder hata honom och gjorde något väldigt illa: de sålde honom till slav till Egypten. Där gjorde han en trogen och hederlig insats som tjänare åt hovmannen Potifar. Hans hustru greps av åtrå till den sköne ynglingen och försökte fresta honom till synd. Men Josef stod emot frestelsen. Därför blev hustrun arg och ljög att Josef hade försökt förföra henne. Det ledde till att han kastades i fängelse, där han tvingades vara i 13 år.

Det var en svår skola för honom. Men också i fängelset var Gud med Josef och lät honom få förtroende bland de andra fångarna. Han måste ha frågat sig om det här var meningen med hans liv. Men Gud hade planer för honom. Josef fick möjlighet att uttyda faraos drömmar och ge honom visa råd hur landet skulle överleva en sjuårig hungersnöd. Och då hände det märkliga: Josef blir upphöjd till faraos närmaste man. Han blir faraos högra hand. Han satt inte på en lite lägre tron till höger om farao, men i bildligt tal satt han på faraos högra sida. Han utövade faraos makt i hans ställe. Farao sa (1 Mos 41:40):

Du ska styra över mitt hus, och allt mitt folk ska rätta sig efter dina befallningar. Bara när det gäller tronen ska jag vara högre än du.

Det grekiska ordet som vi översätter med "högra sida" är *dexia*. Det betyder egentligen bara höger.

Därför måste vi lägga in ett extra ord: höger *hand* eller höger *sida* när vi översätter för att få det begripligt.

Vi ska se på några ställen som talar om Jesus som Guds högra hand. När den förste martyren Stefanus anklagades av judarna fick han se en underbar syn. Apg 7:55–56:

Men fylld av den helige Ande lyfte han sin blick mot himlen och fick se Guds härlighet och Jesus som stod vid Guds högra sida, och han sade: "Se! Jag ser himlen öppen och Människosonen stå på Guds högra sida."

Notera här att Jesus inte satt, utan stod! Han stod i beråd att ingripa med sin makt. I Rom 8:34 skriver Paulus:

Kristus Jesus är den som har dött, ja, än mer, den som blivit uppväckt och som sitter på Guds högra sida och vädjar för oss.

Och Kol 3:1:

Om ni nu har uppstått med Kristus, sök då det som är där ovan, där Kristus sitter på Guds högra sida.

Andra liknande ställen är Hebr 10:12 och 1 Petr 3:22. Men så finns också ett mycket intressant ställe i Ps 110, som citeras av Jesus:

Herren sade till min Herre: "Sätt dig på min högra sida tills jag lagt dina fiender som en pall under dina fötter."

Det här stället för oss till den djupa läran om treenigheten, en lära som är glasklar i Bibeln men som är för hög för vårt förstånd att fatta.

Vi brukar ibland använda ett lite förvirrande språkbruk. Ibland hör man människor säga något som "det där med Gud och Jesus". Kanske du funderar på vem vi ska be till. Ska vi rikta oss till Gud eller till Jesus? När vi säger Gud menar vi ofta Fadern. Men Jesus är Gud,

som vi kan rikta oss till likadant som till Fadern. Så båda är lika rätt. Och det är också lika rätt att be till den Helige Ande. Han är också Gud, han som hjälper oss att lära känna Jesus. Det förunderliga är att det är tre skilda personer: Fadern är Gud, Jesus, Guds Son, är helig Gud. Anden, Hjälparen, är helig Gud. Det här är för svårt för vårt förstånd. Vi kan inte förstå Gud, vi kan bara tillbe honom i vördnad.

När Jesus far till himlen tar han i bruk hela sin gudomliga härlighet och sin kungliga makt. *Åt mig har getts all makt i himlen och på jorden*, säger Jesus när han ger sin missionsbefallning (Matt 28:18). Det här har stora konsekvenser:

1) Jesus ber för oss inför Guds tron. Vi läser på nytt Rom 8:34:

Kristus Jesus är den som har dött, ja, än mer, den som blivit uppväckt och som sitter på Guds högra sida och vädjar för oss.

Det här är väldigt trösterikt när vi är bekymrade om Gud alls hör oss och våra böner. Jesus är hos Fadern och vädjar för oss. Och det är en mäktig förbön.

2) Han har *all makt*, och därför är vi inte utlämnade åt vår svaghet. Vi läser ett par ställen från Hebreerbrevet. Hebr 1:3:

Sonen är utstrålningen av Guds härlighet och hans väsens avbild, och han bär allt med sitt mäktiga ord. Och sedan han fullbordat en rening från synderna sitter han nu på Majestätets högra sida i höjden.

Och Hebr 8:1 understryker att det är en huvudpunkt:

Här är huvudpunkten i det vi säger: Vi har en sådan överstepräst som sitter på högra sidan om Majestätets tron i himlen.

Här kopplar Hebreerbrevet ihop Kristi översteprästerliga ämbete med hans kungliga. Översteprästens största uppgift i GT var att en gång om året gå in i det allra heligaste och offra, både för sina egna synder och för folkets synder. Men Jesus behövde inte offra för sina egna synder. Han var utan synd. Men därför kunde han föra fram ett evigt gällande offer för alla människor. Det här är huvudpunkten, det som Paulus i 1 Kor 15:3f beskriver som det allra viktigaste:

att Kristus dog för våra synder enligt Skrifterna, att han blev begravd, att han uppstod på tredje dagen enligt Skrifterna.

Att Jesus nu har lämnat jorden och sitter på Majestätets högra sida innebär att allt detta är gjort, det är färdigt. Han har satt punkt. Han har vunnit seger över djävulen och allt hans anhang och därmed skaffat oss biljetten till himlen.

3) Vi är *kungens tjänare*! Vi är med i hans hov. Man brukar tala om olika höga uppgifter i en kungs hov: hovmarskalk, hovkapellmä-

tare, hovfotograf, hovsångare, hovleverantör, hovpredikant. Vi får också räkna oss till den skaran som har uppgifter inför Guds hov.

Vad har vi för uppgifter inför Guds hov? I konfirmandundervisningen talar vi om Herrens bön. Första bönen lyder: *Helgat varde ditt namn*. Och Luther förklarar:

Guds namn hålls heligt när hans ord lärs rent och klart, och när vi som Guds barn lever efter det.

Den första uppgiften är att lära och förklara Guds ord. Det är prästens och församlingslärares uppgift i första hand. Han gör det offentligt på församlingens vägnar, framför allt i gudstjänsten. Men också en vanlig kristen har i uppgift att lära Guds ord: nämligen att i det vardagliga umgänget med familj, arbetskamrater, skolkamrater och vänner ge ett vittnesbörd om vår överstepräst och vår kung. Vi brukar i den kristna läran tala om att Kristus har tre ämbeten: *präst, profet och kung*. När vi för ut Guds ord till våra medmänniskor är det en fortsättning av Kristi profetiska ämbete. Också en så enkel upp-

gift som att ge en god bok åt en medmänniska är en del av detta ämbete. Det är Kungen som gett oss uppdraget!

Men det finns också en annan sida av att helga Guds namn: att leva efter det. Den sidan ska vi inte glömma bort eller förakta. Den uppgiften utför vi alltid, oberoende av om vi tänker på den eller inte. Vi är alltid 24/7 ambassadörer för vår Kung. Våra medmänniskor som betraktar vårt liv, som hör våra ord och reagerar på hur vi lever, de ser en återspeglning av Kungens verksamhet.

Låt Kungen Jesus, din bror, vara din tillflykt när ditt samvete dömer, för han sitter på Guds högra sida och vädjar för dig! Med Hebr 12:2 förmanar vi:

Låt oss ha blicken fäst vid Jesus, trons upphovsman och fullkomnare, som i stället för den glädje som låg framför honom utstod korsets lidande utan att bry sig om skammen och som nu sitter på högra sidan om Guds tron.

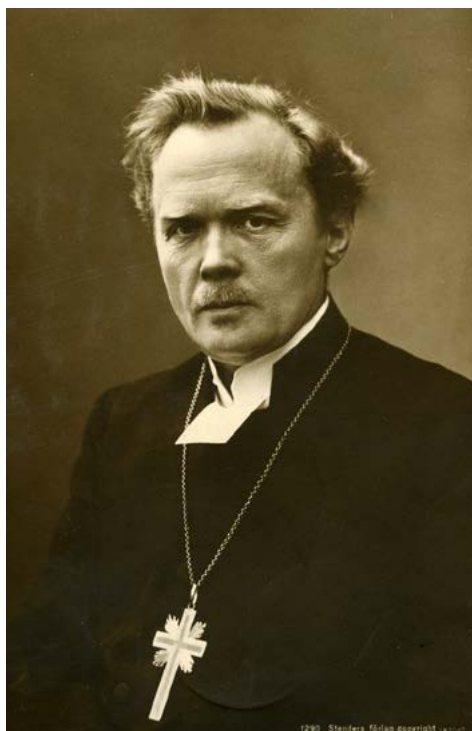
OLA ÖSTERBACKA

Nathan Söderblom och Stockholmsmötet 1925

Utdrag från Lars Borgströms föredrag på Biblicums seminarium i Stockholm 29 mars 2025.¹

Nathan Söderbloms far Jonas Söderblom var präst. Han fostrade sonen i gammaldags bibeltro, men han blev trots det efter sina studier i Uppsala en av dåtidens mest inflytelserika liberalteologer. Det var bibelkritiken som gjorde att Söderblom kände sig tvingad att överge sin tidigare självklara tro på Bibeln som Guds alltigenom ofelbara ord. Bibelkritikens inomvärldslighet tog sig hos Söderblom uttryck i att han helt enkelt förnekade undrets möjlighet. Inget övernaturligt kunde bryta naturlagarnas orsakskedjor. Denna reduktionistiska uppfattning inkluderade förnekandet av Kristi fysiska uppståndelse från de döda. I sin mycket spridda andaktsbok *Kristi pinas historia*, som utgetts i flera upplagor, skriver Söderblom att Jesu uppståndelse var rent andlig, att uppståndelsens vittnen hade haft en Kristusupplevelse liknande den som Paulus senare hade på vägen till Damaskus. Lärjungarna hade alltså inte mött Kristus i kroppslig, utan endast i andlig form. Men detta var å andra sidan, menade Söderblom, det enda viktiga: ”Det som lever, det är anden, Gud är ande. I honom lever vår ande, om den överhuvud är levande.”

Som bekant är de bibliska författarna av en helt annan uppfattning. Johannes beskriver hur aposteln Tomas erbjöds att sticka sin hand i Jesu sidosår för att försäkra sig om att Jesus verkligen var kroppsligen uppstånden (Joh. 20:27). Och aposteln Paulus skriver, att *om Kristus inte har uppstått, då är vår predikan meningslös och även er*

DIGITALT MUSEUM

Faktaruta (från Wikipedia)

Lars Olof Jonathan (Nathan) Söderblom, f. 15 januari 1866 i Trönö prästgård, Hälsingland, död 12 juli 1931 i Uppsala.

Svenska kyrkans ärkebiskop 1914–1931.

Ledamot av Svenska Akademien från 1921.

Tilldelades Nobels fredspris 1930 för sitt ekumeniska fredsarbete.

tro meningslös och ni är fortfarande kvar i era synder. Och i så fall är de som insomnat i Kristus förlorade. Men nu har Kristus verkligen uppstått från de döda, som förstlingen av de insomnade (1 Kor. 15:14, 17–18, 20).

Söderbloms intresse för religionshistoria ledde till en relativistisk syn på andra religioner i förhållande till kristendomen. Han intog t.ex. en mycket positiv inställning till islam. När han yttrade sig om Konstantinopel menade han att islam gav intryck av att där ”förvalta vår Herres arv” minst lika livaktigt som kristendomen. Han menade också att den ortodoxe patriarkens närvaro där var en slags profetia om den dag, då islam och kyrkan skulle erkänna varandra som tjänare åt den högste Guden.

Söderbloms stora triumf och frukten av hans livsverk blev det ekumeniska mötet i Stockholm 1925. Han var detta mötes självklara centralgestalt. Den ekumeniske ledaren Charles S. Macfarland hävdar i en minnesbok över honom: ”Ärkebiskop Söderblom kan med rätta ihågkommas som den ekumeniska världsrelsens fader.” Biskop Gustaf Aulén har kallat honom ”den ekumeniska kyrkofadern” och Söderblom har också benämnts ”ekumenismens profet”. Det säger sig självt att det kyrkliga enhetsarbete, vilket leddes av den liberalteologiske Söderblom – som lämnat tron både på Bibeln och Kristi fysiska uppståndelse bakom sig – inte var en Gud välbegagnad, biblisk ekumenik. *Ett dåligt träd bär dålig frukt* (Matt. 7:13).

Det saknades inte kritiska röster bland de kristna ledarna när det ekumeniska mötet i Stockholm arrangerades. Vissa samfund avböjde helt enkelt inbjudan eftersom de "tillämpade en exklusiv ståndpunkt gentemot det kristna samarbetet". Förutom den romersk-katolska kyrkan uteblev även bl.a. Sydstatsbaptisterna och konfessionella lutherska kyrkor.

Några kritiker

Gustaf Johansson

Den finländske ärkebiskopen Gustaf Johansson var både frimodig och frän i sin kritik. Han tackade nej till inbjudan för sin och den finländska lutherska statskyrkans del. Som motiv till denna bojkott anförde han att mötet skulle syssla med frågor som hörde till det världsliga regementet, inte till kyrkans område. Han menade: "Kristi evangelium kan inte heller åstadkomma en allmän social förnyelse i denna tidsålder av det skälet att folkens stora flertal stöter evangelium bort i från sig." Han reagerade också starkt på en formulering i inbjudan till mötet, att man skulle samlas för att "finna en ny förståelse för Jesu sinne". Han menade att Kristi sinne är klart framställt i Bibeln och att därför varje kristen sedan snart två tusen år vet vad Kristus tänker och vill.

Med tanke på Söderbloms inställning till Bibeln och hans förnekande av naturunder, vilket begränsar och binder Jesus till de rent inomvärldsliga orsakssambanden, måste man beundra den finske ärkebiskopen för dennes klarsyn och kraftfulla motstånd mot den ekumenistiska dragningskraften. Han gick t.o.m. så långt att han exkommunicerade Söderblom p.g.a. dennes förnekande av Kristi kroppsliga uppståndelse från de döda.

Johansson fick alldeles rätt i

att det sociala evangeliet stod i centrum på det ekumeniska mötet i Stockholm. På öppningsgudstjänsten predikade biskopen av Winchester Theodore Woods, en av de ledande gestalterna på mötet, över Jesu ord "Omvänd er. Himmelriket är nära." Predikan gick ut på att människor ska omvända sig till framtiden, bidra till civilisationens framsteg och så upprätta Guds rike på jorden. En amerikansk kyrkoman lade genast ved på brasan och upplyste med hjälp av statistik om att man i USA hade kommit en lång bit på väg med att upprätta Guds rike på jorden.

Lewi Pethrus

Bland de kristna ledare som ställde sig starkt avvisande till det ekumeniska mötet i Stockholm 1925 hörde också pingströrelsens ledare Lewi Pethrus (1884–1974). Han granskade mötet i Skriftens ljus och höll en berömd predikan, *Ekumeniska mötet i Bibelns ljus*, som trycktes i flera upplagor.

Här några citat från den predikan: "Det finns drag angående skökovasendet som jag särskilt vill framhålla. Först och främst är det fråga om en stor sammanslutning av alla kristna samfund på jorden (Upp 13). Det skall bli en stor religiös makt i den yttersta tiden, som skall stå som ett stort religiöst trustvälde vid sidan av det stora politiska trustväldet.

En dag skall kyrkan, denna stora religiösa federation i världen, bli ett språngbräde för Antikrist. Den kommer att vara en plattform för vad Skriften kallar 'det andra vilddjuret' eller 'den falske profeten'. Det ekumeniska mötet är därför ett väldigt tidstecken. Här talas så tydligt som möjligt om vad man vill, och det är bildandet av en organisation som skall samman-sluta alla kyrkor till en enda kyrka. Det är målet. Och i denna stora, alla kristna samfund omfattande kyrka, vill man ha påvekyrkan i första ledet. Det har man icke

förut sagt så tydligt, men nu säges det klart och tydligt i detta ekumeniska möte."

Axel B. Svensson

Vilket blev resultatet av det ekumeniska mötet i Stockholm 1925? Vilka beslut fattades? Axel B. Svensson, som noggrant följde mötet och rapporterade om det med kritisk udd, skriver i *Nya Väckaren* i en liten reflektion, kallad "Vad blev detta mötes frukt?":

"En mycket hög herre hade för någon tid sedan inbjudit ett antal personer till sitt bord, och bland de bjudna befunno sig även några svenska missionärer. En av dessa talade under middagen en del om ekumeniska mötet i Stockholm, vilket ju i så måtto var naturligt, som detta möte för en stund dragit världens blickar till vårt lilla land. Emellertid föll värden, som icke var protestant, talaren i ordet och frågade: 'Vad blev detta mötes frukt?'

En av de närvarande gästerna har berättat oss, att den stackars missionspastorn såväl som de andra svenskarna blev mycket förlägen, ty ingen kunde giva den frågande något svar. Det fanns nämligen ingen i sällskapet, som visste om någon egentlig frukt av mötet. Och det bör ingalunda förvåna, att svenskar, som vistas i en främmande världsdel, icke känna till någon god frukt av detta möte. Vi, som bo i Stockholm, ha ju inte ens reda på någon. Och det är väl icke ens troligt att ärkebiskop Söderblom själv skulle kunna ge något svar på frågan."

¹ Inspelning av föredraget: <https://www.biblicum.se/multimedia-archive/nicaea-ekumenik-och-stockholms-ekumenism>

Är det fel att använda olika instrument i gudstjänster?

En medlem i min församling tycker inte som jag när det gäller vilka instrument som kan användas i gudstjänsten. Han växte upp i en kyrka med enbart orgelmusik och säger: "Det är fel att ändra hur vi firar gudstjänst. Jag förväntar mig att höra gitarr på radion men inte i kyrkan." Bör vi inte undvika att väcka anstöt?

Tack för denna viktiga fråga och bakgrunden du ger till den. Eftersom Gud inte har gett befallning om hur vi ska fira gudstjänst, är det inte förvånande att kristna i frihet fattar olika beslut om vilka instrument de ska använda i gudstjänsterna.

Lutherska principer för gudstjänster

Gudstjänstordningen är ett känsligt ämne för många. Till att börja med tycker jag det är viktigt att komma ihåg att du och den här medlemmen inte vill vinna en diskussion utan försöker komma överens. *Kom ihåg ert mål: att göra allt ni kan för att bevara Andens enhet genom fridens band* (Ef 4:3). Lyssna på din kollega och försök förstå hans bakgrund. Det kommer att hjälpa er att förstå varandra.

I gudstjänsten möter vi Gud genom nådemedlen. Vi uttrycker lovprisning och tacksamhet till Gud. Vi uppmuntrar våra trosyskon. Vi vittnar för dem bland oss som inte tror. Gudstjänsten är viktig! Vi vill att det ska bli rätt. Vad ska vara bestämmande för hur vi gör i gudstjänsten?

Som lutherska kristna finner vi det klokt att låta oss vägledas av samma principer som Luther hämtade från Skriften.

Den första är: **Låt evangeliet råda.** Evangeliet är *Guds kraft*

till frälsning för var och en som tror (Rom 1:16). Det måste stå i centrum. Vi väljer psalmer och sånger som förkunnar evangeliet. Texten är viktigare än melodin och även instrumentet. Betyder det att vi aldrig kan sjunga en älskad psalm eller sång som inte är så innehållsrika? Nej, men vi vill att evangeliet ska dominera. Tänk när det gäller psalmer på samma sätt som du tänker på mat. Vi vill att våra psalmer ska förkunna evangeliet. Det är hälsokosten i vår gudstjänst, men det är okej att ta lite snabbmat ibland också. Men varje måltid får inte bestå av snabbmat!

Princip 2 : Låt folket delta.

Guds folk tillber bäst när de är delaktiga. De är inte passiva åskådare. Psalmisten säger: *Alla folk ska tacka dig* (Ps 67:3).

Princip 3 : **Låt alla Guds gåvor komma till användning i gudstjänsten.** Psalm 150 räknar upp många instrument som kan användas för att tillbe Herren. Sju instrument är listade bara i dessa sex verser. Orgeln är inte det enda instrument som kan användas.

Princip 4: **Låt sådant som kyrkobesökarna är vana vid få finnas med i gudstjänsten.** Det finns traditioner inom den kristna kyrkan, t ex den historiska liturgin, trosbekännelsen mm. Vi har av tradition en gudstjänstordning. Det kan hjälpa oss att förkunna evangeliet i gudstjänsten.

När det gäller förändringar i gudstjänsten är det oklokt att kasta ut barnet med badvattnet utan noggrann eftertanke och undervisning. Som en vän till mig ofta säger: "Gudstjänsten är som en storslagen målning. Varje generation kan lägga till sitt penseldrag men bör inte måla om hela tavlan."

Vi tar fram både nya och gamla skatter ur förrådet.

Biblisk anstöt eller preferens?

En sak som behöver klargöras är om det strider mot Bibeln att använda olika musikinstrument i gudstjänsten. Den bibliska betydelsen av anstöt är inte samma sak som när vi använder ordet anstöt i dagligt tal. Om du säger "Din slips är anstötlig för mig" menar du att du inte gillar min slips. Det grekiska ordet är *skandalon* eller "stötesten", något som kan bli orsak till att människor tappas tron och syndar på grund av syndigt leverne, falsk lära eller dåligt föredöme.

Vi måste fråga oss: "Vad är bäst med tanke på gudstjänsten?"

Strider det mot Bibeln att använda andra musikinstrument än orgel eller handlar det om tycke och smak? I det här fallet verkar det som om vi har att göra med tycke och smak. Det finns en anekdot om en kvinna som planerat en lovsångsgudstjänst. Efteråt kom en man och sa till henne: "Det var en trevlig gudstjänst, men jag tyckte inte om den sista psalmen." Hon svarade snabbt: "Det är okej. Det var inte dig vi bad till!" Jag föreslår inte att du ska säga så, men det är sant! Vi har frihet (1 Kor 6:12) att använda Guds gåvor för att ge honom ära (1 Kor 10:31). Vi ska göra det på ett ordnat sätt (1 Kor 14:40) utan att lägga onödiga hinder i vägen för någon (1 Kor 9:22,23) och kräva det vi själva föredrar (Rom 14:19).

Varför använder så många kyrkor orgel? Faktum är att det enligt många är det bästa instrumentet (eller åtminstone ett av de bästa) för att leda församlings-sången. En del säger också att

det passar den mänskliga rösten eftersom det efterliknar luften som passerar genom stämbanden. Det finns goda skäl att använda orgel. Betyder det att det är det enda instrumentet som bör användas? Ingalunda! Men eftersom viss kristen musik där man använder flera instrument innehåller falsk lära har man likställt användningen av andra instrument i gudstjänsten med irrlära. Det är som när man kallade det för falsk lära då man i USA för hundra år sedan bytte ut tyska som gudstjänstspråk till engelska. Varför? Därför att en del av de engelska kyrkorna var irrlärliga. Här är mottot *Abusus non tollit usum* till hjälp: "Missbruket upphäver inte bruket."

Andlig vägledning för val i gudstjänsten

Vi vill undervisa så att vi inte blir till anstöt (2 Timoteus 4:2). Ett missbruk av frihet är att plötsligt ändra något utan att säga varför och bara säga "du får stå ut med det" till alla som inte håller med. 1 Kor 6:12 säger: "*Allt är tillåtet för mig*", *men allt är inte nyttigt*. Vi måste fråga oss: "Vad passar bäst för gudstjänsten?" Jag tänker att vi är fria att använda Metallica-musik till liturgin, men skulle det vara till nytta? Nej, musiken skulle dra tan-

karna bort från budskapet. Människor kan komma till olika svar på frågan om vad som är till gagn och det är okej.

Kom ihåg varför vi gör det vi gör i gudstjänsten: *Om ni äter eller dricker eller vad ni än gör, så gör allt till Guds ära* (1 Kor 10:31). Det betyder att vi inte kommer att hålla på våra egna rättigheter. Aposteln Paulus säger i Rom 14:19: *Låt oss alltså sträva efter det som tjänar friden och den ömsesidiga uppbyggelsen*. Det betyder att jag inte ska använda min frihet till att köra över andra. Den kristna friheten har lika mycket att göra med vad vi inte gör för att tjäna vår nästa som med vad vi är fria att göra. Luthers paradox är till hjälp i den här diskussionen: "En kristen människa är en fri herre över allting och ingen underdånig. En kristen människa är allas tjänstvilige tjänare och alla underdånig." Vi är fria, men vi använder vår frihet till att tjäna andra.

Var försiktig så att du inte blir dömande när människor använder sin frihet på ett annat sätt än du skulle göra i gudstjänsten (Rom 14:10). Gör hellre allting med kärlek (1 Kor 16:14).

DAVID SCHARF
Forward in Christ 2, 2025

Lär dig Luthers lilla katekes på Quizlet!

Quizlet är en app och webbsajt som man kan använda för att lära sig och memorera saker. Särskilt relevant för oss är att Luthers lilla katekes finns där så att vi kan lära oss och memorera huvudstyckena i katekesen: Guds tio bud, de tre trosartiklarna (trosbekännelsen), Herrens bön, dopet, nyckelmakten, bikten och nattvarden.

Detta kan vara särskilt användbart för blivande konfirmander i samband med konfirmandundervisningen.

Man kan hitta katekesen på Quizlet genom att använda appen och söka efter Luthers lilla katekes eller genom att besöka denna webbadress:

<https://quizlet.com/296029929>

Bibelstudier på Zoom

Kom med på bibelstudier onsdagar kl 19 via Zoom! De hålls av Lars Borgström, och en gång per månad av Bjarte Edvardsen. Se www.bekannelse.se/bibelstudier-via-zoom/.

Ny podcast: Vad är sanning?

<https://vadarsanning.podbean.com/> eller som video: <https://www.youtube.com/@Vadarsanning>

Podcasterna leds av Peter Öman.

Logos förlag

erbjuder gedigen luthersk litteratur. Dels finns böcker som vi själva gett ut och dels böcker som vi förmedlar från Biblicums förlag.

Böcker kan köpas i samband med gudstjänster eller genom kontakt med Rasmus Snellman, tfn 044 796 6501.

Det går också att beställa från Biblicums webbutik: <https://biblicum.nu>.

Gudstjänster på nätet

Lyssna till direktsända eller inspelade gudstjänster:

<https://youtube.com/@johannes316/streams>.

Inspelningar från våra systerkyrkor finns också i databasen *Oratio* (se länk längst nere på sanktjohannes.info).

Viktig miniskrift att dela ut:

Ett brev till en vän som tror att bara vuxna kan döpas

Frälsningen i Kristus Jesus är en oför-tjänt gäva för såväl gammal som ung. Dopet är ett kraftigt vittnesbörd om att frälsningen är helt och hållet Guds verk som vi inte nog kan tacka för genom att ära honom och leva enligt hans vilja.

I den här miniskriften visar Seth Erlandsson på ett enkelt sätt hur vi kan nå enhet om Bibelns lära om dopet.

sanktjohannes.info/logos-forlag

Pris: 3 €. Köp 10 st för 20 €!

500 år sedan: Luther gifter sig

Bild: Luthers vigsel.
Paul Thumann
(Public Domain).

reformatorn själv trädde in i äktenskapet år 1525 var en händelse som gjorde desto större intryck. Motståndarna framhöll detta som ett tydligt bevis på hur vilseförd, omoralisk och farlig denne man och hans lära var.

KATHARINA VON BORA (född 1499) växte upp i ett nunnekloster, där hon fick en god utbildning – bland annat behärskade hon latin. Men efter att ha kommit i kontakt med Luthers undervisning rymde hon från klostret på påskafton 1523 tillsammans med tio andra nunnor. De kom till Luthers hemstad Wittenberg, där de togs väl emot och fick hjälp att starta ett nytt liv. Flera av dem gifte sig, men för Katharinas del gick det trögt. Efter flera misslyckade försök att hitta en make föreslog hon djärvt att om det var Guds vilja, ville hon gifta sig med självaste reformatorn. Luther hade från början varit motvillig till äktenskap – han kände inte för det, även om han rekommenderade det för andra. Han menade också att det var oklokt att bilda familj när han sedan 1521 var bannlyst och fredlös och när som helst kunde dödas. Men Katharina behövde en make, och Luther insåg att detta äktenskap skulle bli en kraftfull offentlig bekräftelse av reformationens lära. Till slut gav han med sig och tackade ja.

Den 13 juni gifte de sig i en privat ceremoni i Svartklostret – brudgummens bostad – med endast ett fåtal utvalda vittnen. Pastor Johannes Bugenhagen förrättade vigseln. Dagen därpå hölls en liten fest med vittnena. En större offentlig ceremoni och fest hölls två veckor senare, med högtidlig förnyelse av äktenskapslöftena i stadskyrkan, med fler gäster och fest med god mat och dryck.

Den 13 juni 1525 kom en nyhet från Wittenberg i Tyskland som väckte stor uppmärksamhet över hela Europa: Reformatorn Martin Luther hade ingått äktenskap med Katharina von Bora, en före detta nunna.

Vad var det egentligen som var så uppseendeväckande med detta? Många fäste sig vid att brudgummen var en före detta munk, som i klostret hade avlagt löfte om att leva i livslångt celibat. Även bruden hade som sextonåring lovat att aldrig gifta sig. Nu gjorde de det ändå. Hur kunde det vara rätt att bryta heliga löften på det sättet? Detta ansågs vara en skandal av motståndarna till reformationen.

Efter noggranna bibelstudier hade Luther kommit fram till att både den påvliga kyrkans syn på äktenskapet och klosterlöftenas praxis stred mot Guds ord. Det äktenskapliga samlivet föraktades som något världsligt och köttsligt, medan klosterlivet betraktades som särskilt heligt. Luther började därför lära folket att klosterlöften inte var bindande och borde avskaffas helt, eftersom de stred mot Guds skapelseordning. Det var fel att förbjuda någon att gifta sig. Äktenskapet är en gudagiven och god

ordning för både män och kvinnor – även för präster, före detta munkar och nunnor.

Klosterlöftena hade avgivits under falska premisser – människor hade blivit lurade av kyrkan att underkasta sig mänskliga påfund som stred mot evangeliet. Därför var det inte fel att bryta sådana löften, förklarade Luther.

Det var problematiskt att de som levde i kloster inbillade sig att de levde bättre än vanliga kristna, och att de genom lydnad, disciplin och prestation förbättrade sin ställning inför Gud och kunde hjälpa sig själva till himlen. Detta var i själva verket att förneka Kristus och Guds nåd. Det människoskapade systemet med klosterlöften och kravet på celibat tog heller inte hänsyn till de kristnas svaghet och lade på dem en börda de inte kunde bära. Resultatet blev mycket grov omoral och hyckleri i klostren och bland präster och biskopar.

Luthers skrifter från åren 1520–1522 om nådens evangelium, de kristnas frihet, äktenskapet och klosterlöftena lästes av många, även i klostren. Därför hade redan många, om än mindre kända, präster, munkar och nunnor gått och gift sig. Men att den berömda

Stadens råd hade skänkt tunnor med öl och vin.

Nyheten om reformatorns äktenskap ledde till en flod av falska, fula rykten och spekulationer om Martin och Katharinas förhållande. Det skvallrades om att bruden redan var gravid och fött ett barn strax efter bröllopet. Hon hånades som en "trolös nunna", en suspekt "danserska" som kastat sig i armarna på den "avfällige och lystne" augustinermunken i Wittenberg, som nu använde reformationen för att främja sina egna syndiga begär. I Spanien spreds till och med historien att Katharina tidigare arbetat på bordell.

Men bland reformationens anhängare hyllades herr och fru Luthers bröllop som en stark symbol för friheten från den romerska kyrkans stränga lagar och regler. Deras äktenskap och hem kom länge att stå som förebild för evangeliska pastorer och pastorsfruar i många länder.

Det blev ett lyckligt äktenskap. Ett år efter bröllopet födde Katharina det första av sammanlagt sex barn. Några år senare skrev Luther: "Jag älskar min Kätthe, jag älskar henne mer än mig själv." Vid ett annat tillfälle sa han: "Kätthe, du är en kejsarinna." Och: "Där det finns sanning och tro, barn och kärlekens frukter, och där äktenskapet ses som heligt och gudomligt – där är det en välsignad plats att vara. För föreningen och gemenskapen mellan man och hustru är något stort."

Luther kallade sin hustru för "Wittenbergs morgonstjärna", eftersom hon steg upp i gryningen för att sköta sina många plikter och sysslor. Hon organiserade hushållet och familjens ekonomi på ett imponerande sätt. I deras hus, ett gammalt kloster, bodde och åt dessutom många studenter och andra. Hon bedrev boskapsskötsel och sålde kött, och var känd för att brygga stadens bästa öl. Ibland drev hon även ett sjukhus där hon

och andra vårdare tog hand om människor drabbade av pest. Katharina var också ett stort stöd för sin man när han ibland drabbades av andliga kriser.

Luther förkastade med rätta den påvliga kyrkans lära om att äktenskapet är ett sakrament som ger "inre och heliggörande nåd" i hjärtat. Äktenskapet är i stället en gudagiven ordning för livet här i världen.

Men som gift man och far till många barn, med alla de bekymmer det innebar – sjukdom, ekonomiska utmaningar och så vidare – lärde Luther att familjelivet ändå

som få andra saker tvingar de troende att kasta sig i Herrens armar och förtrösta på Honom. På det sättet "driver och hjälper äktenskapet oss framåt i Anden och tron", skrev han. Många svårigheter, kors och tårar måste förväntas. Men för de troende som är villiga att kämpa sig igenom allt detta – som ser att äktenskapet och familjen är instiftade och älskade av Gud och blev hedrade av Kristus vid bröllopet i Kana – för dem kommer Gud att "förvandla vatten till vin", genom sitt heliga Ord.

TOR JAKOB WELDE

Biblicum online

NYHET från september 2025:

distansbibelskola med Lars Borgström

Kursen hålls lördagar kl 9–12 via Zoom. Höstterminen inleds v 36 och avslutas v 49. Vårterminen inleds v 2 och avslutas v 13.

Lärobok är "Horisontellt eller vertikalt – lösningen på Guds korsord".

Förfrågningar: se information på
<https://www.biblicum.se> [Aktuellt]

Det är fullbordat!

Utdrag ur Lars Gunnarssons griftepredikan vid Bill Gunnarssons jordfästning 21/4 2025.

Många människor i vår tid försöker att fjärma sig från dödens allvar. Man vill inte bli påmind om den. Och det är kanske inte så konstigt för döden är ju onaturlig. Jo, du hörde rätt. Döden är inte något naturligt i den mening att den var en del av Guds ursprungliga plan för mänskligheten. Bibeln lär att döden kom in i världen genom synden – genom människans olydnad mot Gud. I Romarbrevet 5:12 står det: *Genom en enda människa kom synden in i världen, och genom synden döden. På så sätt nådde döden alla människor, eftersom alla hade syndat.* Döden är alltså inte en skapad del av livet, utan ett främlingskap, ett brott i relationen mellan Gud och människa.

Det finns många vackra och allvarsamma ord som används för att meddela att någon har dött. Man har avlidit, gått bort eller lagt ner vandringsstaven eller slutat sina dagar. I kristna kretsar säger man kanske att man har fått hembud, har fått flytta till sitt himmelska hem eller har insomnat i tron på sin Frälsare.

Men människor försöker som jag sa att fjärma sig från dödens allvar. Det kan ta sig uttryck i att man försöker skoja lite med hur man talar om döden. Ord som dött, gått bort eller avlidit byter man ut mot tagit ner skylten, kilat vidare eller lagt näsan i vädret. Ska man visa sig riktigt tuff och raljant så heter det att man bokat en etta med jordvärme.

Men man kan inte skämta bort döden. Den ligger framför oss oavsett vad vi kallar den för. Psalmisten uttrycker det så riktigt: Jag går mot döden, var jag går, Kan aldrig säker vara. För varje timma

klockan slår, Jag svävar i dödsfara. Ett enda andetag, Slut är min levnadsdag, Och jag i evigheten står. Jag går mot döden, var jag går.

I något äldre tider så var det vanligast att man fick sluta sina dagar i sitt hem. Då satt t ex en make vid sin hustrus dödsbädd. Och när hon somnade in så reste sig mannen och gick fram till väggklockan och stannade den svängande pendylen. Det gjordes inte endast för att man skulle minnas klockslaget när döden inträffade. Nej, det var också en symbol för att tiden hade upphört för den döde. En människa hade gått ur tiden.

Att någon har gått ur tiden är ett mycket tankvärt uttryck. Det betyder att det inte längre finns möjlighet till att göra varken det ena eller andra, varken gott eller ont. Inget kan läggas till, inget kan dras ifrån. Det är ”game over”, det är dags att summera.

Den tid som människan får under sitt jordeliv kallar vi för nådatiden. Om den tiden sjunger Lina Sandell: Må vi akta på den tiden då du söker oss o Gud. Snart är nådens dag förliden, och vi får ej flera bud.

Bill aktade på den tiden. Han tog tillvara på den. Han klamrade sig fast vid Jesu underbara ord: ”Det är fullbordat.” Bill brukade säga att det är färdigt. Vad är det som är fullbordat, vad är det som är färdigt? Frälsningsverket! Jesu offer på korset. Gud var i Kristus och försonade världen med sig själv. Han tillräknade inte människorna deras överträdelser (2 Kor 5:19).

Alla ni som har kommit hit i dag är så vitt jag kan se människor. Då gäller detta er. Då gäller det var

och en av er. Han tillräknar inte dig dina överträdelser. De är tillräknade och lagda på Jesus.

Jesus gjorde allt. Vi behöver inte komplettera med något. Bill brukade säga om någonting som han tyckte var riktigt bra att det var ”fullt komplett”. Och så är det med vad Jesus har gjort. Det är fullt komplett.

Jag brukar ibland använda bilden av att jag står inför bankdirektören med en oerhörd skuld. Skulden är så stor att jag aldrig någonsin kan betala den. ”Betala vad du är skyldig”, kräver bankdirektören. Men jag kan inte, jag är utblottad, ruinerad. Då kommer det upp en man vid min sida och lämnar fram en check på hela beloppet och säger: ”Jag betalar hans skuld.” Då kan inte bankdirektören säga att ”det här duger inte. Lars, du har inte betalat sin skuld.” Utan han måste säga: ”Din skuld är betald, mannen vid din sida har köpt dig fri.”

Bibeln uttrycker det så här: Alla har syndat och saknar härligheten från Gud, och de förklaras rättfärdiga som en *gåva, av hans nåd*, därför att de är friköpta av Kristus Jesus (Rom 3:23–24). Checken, kommer från Jesus! Friköpt av honom.

Gud kommer alltså inte att på domens dag döma människor på grund av synd. Synden har ju blivit borttagen. Men Gud kommer att döma människor på grund av vad de gör med denna förlåtelsens gåva som ges utan villkor. Hur de har förhållit sig till den. Han säger: *Den som tror och blir döpt ska bli frälst, men den som inte tror ska bli fördömd* (Mark 16:16).

Verksamheten i Johannes-Lyktan

har kommit igång. Med pastor David Åkerlund som spindeln i nätet har olika verksamhetsformer inletts, eller delvis fortsatt från tidigare sporadisk verksamhet till mera ordnad: ungdomsbibelstudierna "Gnistan" samt grupper för kvinnor och män. Gudstjänster hålls i regel en gång per månad. Högmässor hålls fortsättningsvis i Lepplax bykyrka.

David Åkerlund har startat ett privat företag med flera verksamhetsformer, bland annat samtalsjänst. Då har han mottagning i samma lokal. Dörrarna är ofta öppna för besökare dagtid.

Adressen är Skolgatan 21, Jakobstad. För besök kontakta pastor David på telefon +358 40 580 3795.

Från årsmötet 22.4

Styrelsens ordförande är Botvid Lindström. På begäran befriades Rasmus Snellman och ny medlem blev Tobias Byggmästar. Övriga medlemmar är Hans Ahlskog, Martin Wikström, David Åkerlund och Ola Österbacka. Vice ordförande är Östen Dahlskog, Hans Ahlskog kassör och Ola Österbacka sekreterare.

Kommande program

Gudstjänster i sommar:

Högmässor i Lepplax bykyrka: 1.6 kl 13, 15.6 kl 13, 6.7, 10.8, 17.8 kl 18.

20.7 möjligen friluftsgudstjänst. Vi får då besök av Luke och Jennifer Wolfgramm.

Gudstjänster i Johannes-Lyktan kl 18: 29.6 och 31.8.

Gudstjänster (eller högmässor) i Settlementcentrum, Vasa kl 11: 8.6, 13.7, 24.8. I fortsättningen normalt andra söndagen i månaden.

Friluftsdag med gudstjänst kl 11 i Kajane lägercenter, Malax, på Kristi himmelfärds dag 29.5.

Gudstjänst hålls i Söff, Närpes, den 27 juli kl 18.

Ett barnläger planeras i augusti.

Professor Allen Sorum, som besökte oss tillsammans med Luke Wolfgramm i november 2023, planerar ett återbesök 9–10 augusti.

SLT (Suomen Luterilainen Tunnustuskirkko, finska bekännelsekyrkan) ordnar sommadagar på Kilen i Sideby 21–23 juli. Luke och Jennifer Wolfgramm medverkar, liksom WELS' nya kontaktperson Greg Schibbelhut.

Dagarna börjar måndag 21.7 kl 12 och avslutas med konfirmationsgudstjänst onsdag kl 10. Temat för dagarna är "Evangelium är Guds kraft". Luke Wolfgramm undervisar utifrån Romarbrevet.

Anmälan till pastor Juhani Viitala, viitala.juhani@icloud.com, **senast 21.6**.

"Guds familj" – LBK:s sommarläger

Hjälmargården 10–13 juli 2025

Torsdag

16.00 Nyckelutlämning och incheckning
17.30 Kvällsmat
19.00 **Välkomsthälsning och aftonbön**
19.30 **Damlagsmöte**

Fredag

08.00 Frukost
09.30 Morgonbön
10.00 Föredrag: **Vad menas med Guds familj?**
11.00 Föredrag: **Guds familjs historia**
12.30 Lunch
13.30 Körövning
15.30 Föredrag: **Hur tar vi hand om varandra i Guds familj?** (inkl de ensamma)
16.15 **Gruppsamtal**
17.30 Kvällsmat
19.00 Aftonbön

Lördag

08.00 Frukost
09.30 Morgonbön
10.00 **Guds familjs uppdrag (evangelisation, mission)**
11.00 **Hur ska vi utföra uppdraget?** (Ord och sakrament)
12.30 Lunch
13.30 Körövning
15.00 Föredrag: **Guds familjs slutmål**
16.00 **Arbetet med psalmboken**, Presentation och samtal
17.00 Korvgrillning
19.00 Musikgudstjänst

Söndag

08.00 Frukost
10.00 Högmässa med HHN
12.00 Lunch och avslutning

Anmäl er på www.bekannelse.se. Där kommer också programmet att uppdateras.

Min styrka

*Se, Gud är min frälsning, jag är trygg och inte rädd,
för HERREN är min styrka och min lovsång.
Han har blivit min frälsning.
(Jes 12:2)*

Känner du till att man kan köpa fuskhandlar? De ser ut som riktiga handlar som man har på gymmet men är gjorda av skumgummi. Det kanske står på hanteln att den väger 20 kilo men i verkligheten väger den bara ett halvt. Därför kan du se videofilmer där små barn lyfter vad som ser ut väga 100 kilo. Det är ett utmärkt sätt för tonårspojkar att göra intryck på flickorna. Men det är fusk, det är bara på skoj.

Den styrka som Herren ger är dock inte på skoj. För den styrka han ger är sig själv.

Låt oss ägna en stund åt att tänka på hur stark Gud är. Han skapade universum. Det innebär att han skapade jorden och alla planeterna. Han skapade alla stjärnorna inklusive vår sol. Vet du varför solljuset är så starkt? Det är för att solen täcks av kärnexplosioner. Varje sekund sker 100 miljoner kvadrilljoner kärnfusionsreaktioner. Varje sekund producerar solen 3.8×10^{26} joule energi. Och vår sol är en ganska medelstor stjärna. Det finns stjärnor som får vår egen sol att verka liten.

Gud gjorde dem alla. Det innebär att han är mäktigare än dem alla tillsammans. Gud gjorde haven som kan orsaka enorm förödelse.

Han gjorde molnen som kan orsaka katastrofala stormar och tornados.

Att säga att Gud är stark är något av en underdrift. Men här är det som är häpnadsväckande: Han använder inte sin allmakt till att krossa och fördärva oss. Han använder den i stället till att skydda och välsigna oss.

Kristi kors visar hur Gud använder sin makt. Han använder den för att frälsa oss. Han använder den för att förlåta oss.

Så är Gud vår styrka. När vi känner oss villrådiga har vi Guds styrka. När vi känner oss omotiverade har vi Guds styrka. När vi känner oss angripna av andra är Gud vår styrka. När djävulen frestar oss är Gud vår styrka och vårt försvar.

Det är inget fusk med Guds styrka. Det är inget skämt. Herren är vår styrka.

Bön: Min Herre och Gud, påminn mig om att du är min styrka när jag känner mig ensam och svag och när jag känner att jag inte kan göra det som behöver göras. Förmå mig med din kärlek att göra det du vill att jag ska göra. Amen.

Ur Meditations